

WATERLOOPKUNDIGE DIENST

SURINAME

Tweede workshop ARADIS-project: focus op drinkwatervoorziening in droge periodes

Op 5 december 2024 vond de tweede workshop plaats in het kader van het *Aquifer Recharge Against Drought in Suriname* (ARADIS)-project. Deze bijeenkomst werd georganiseerd voor stakeholders die actief zijn op het gebied van waterbeheer, met als doel het waarborgen van een schone en betrouwbare drinkwatervoorziening, met name tijdens droge periodes.

Foto 2: Stakeholders bij de participatie van het ARADIS Project (Lalla Rookh gebouw) (MOW-WLA, 2025).

Tijdens de workshop werden de deelnemers geïnformeerd over het ARADIS-project, de huidige stand van zaken rondom grondwater in Suriname en mogelijke alternatieven voor *Managed Aquifer Recharge* (MAR). Aansluitend gingen de participanten in groepen in discussie over oplossingsrichtingen en toepassingen binnen de Surinaamse context.

De workshop werd georganiseerd door het Ministerie van Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM) in samenwerking met ILACO N.V. Het ARADIS-project wordt gefinancierd door het United Nations Environment Programme (UNEP) via het Climate Technology Centre and Network (CTCN).

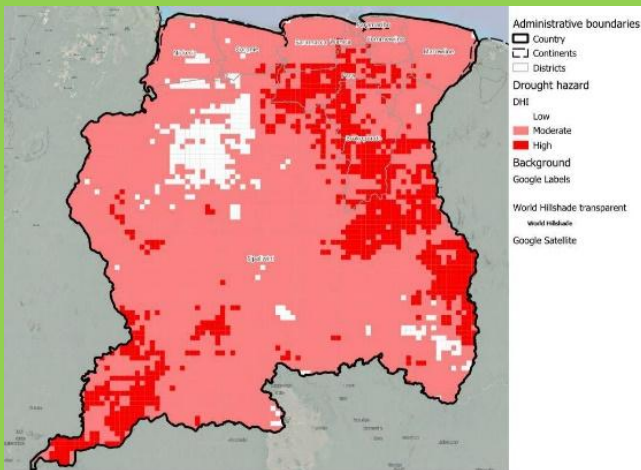

Foto 3: Overzicht van de droogste locaties in rood aangegeven (MOW-WLA, 2025).

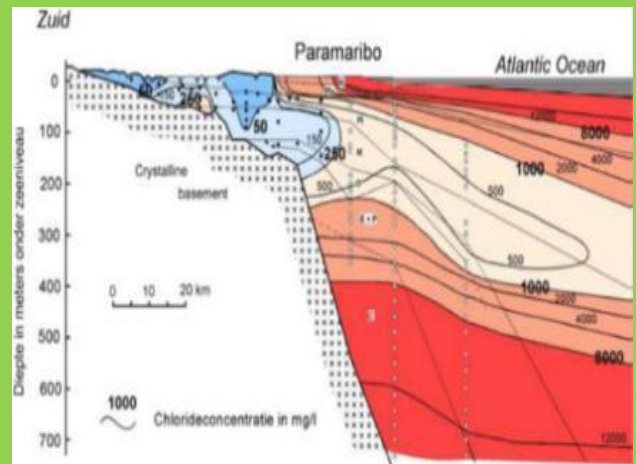

Foto 4: De voorkomende water lagen (aquifers) in Suriname (MOW-WLA, 2025).

Het project richt zich op het modelleren van droogterisico's en het ontwikkelen van een strategische roadmap om het aanvullen van de grondwatervoorraden te verbeteren. Hydrogeoloog de heer Jacobus (Koos) Groen verzorgde een presentatie over de kenmerken en kwetsbaarheid van de aquifers in Suriname, waarbij hij inging op de toenemende waterbehoefte tijdens droge seizoenen en de invloed van klimaatverandering, zoals zeespiegelstijging en verzilting van het grondwater.

Met deze workshop wordt een belangrijke stap gezet naar duurzaam waterbeheer en het versterken van de veerkracht van Suriname tegen droogte en watertekorten.

Onderhoud van observatiestations en dataverzameling van Ecolog 500 en 800

In augustus 2024 werd het laatste observatiestation geïnstalleerd in het dorp Cajana. Het is nu tijd om over te gaan tot dataverzameling. Bij de Automatische Waterlevel Stations (AWLS) worden de gegevens op afstand vanaf de werkplek gedownload en verwerkt. Voor de Ecolog-systemen is dat nog niet mogelijk; deze data moeten ter plaatse worden uitgelezen.

In april is gestart met het bezoeken van de dichtstbijzijnde observatiestations, waaronder die te Groningen, Domburg, Nieuw-Amsterdam, Boskamp en Ston Eiland. Tijdens deze veldbezoeken worden onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, inspecties gedaan en data verzameld.

Bij enkele stations doen zich echter problemen voor, zoals lege batterijen of losgeraakte sensorkabels, waardoor er geen gegevens worden geregistreerd. Ook vertoont het verloop van sommige datasets afwijkingen die verder onderzocht moeten worden om de oorzaak te achterhalen.

Over het algemeen verlopen de veldbezoeken goed, al vormt de snelle groei van onkruid een uitdaging. Hierdoor moet worden overwogen om de stations frequenter dan om de drie maanden te bezoeken.

Foto 5: Observatiestations waren na een aantal maanden door gras overwoekerd (MOW-WLA, 2025).

Foto 6: Het schoonmaken van de stations bestond uit maaien, spuiten met gramoxone en het verwijderen van onkruid (MOW-WLA, 2025).

Foto 7: Station inspectie en data verzameling (MOW-WLA, 2025).

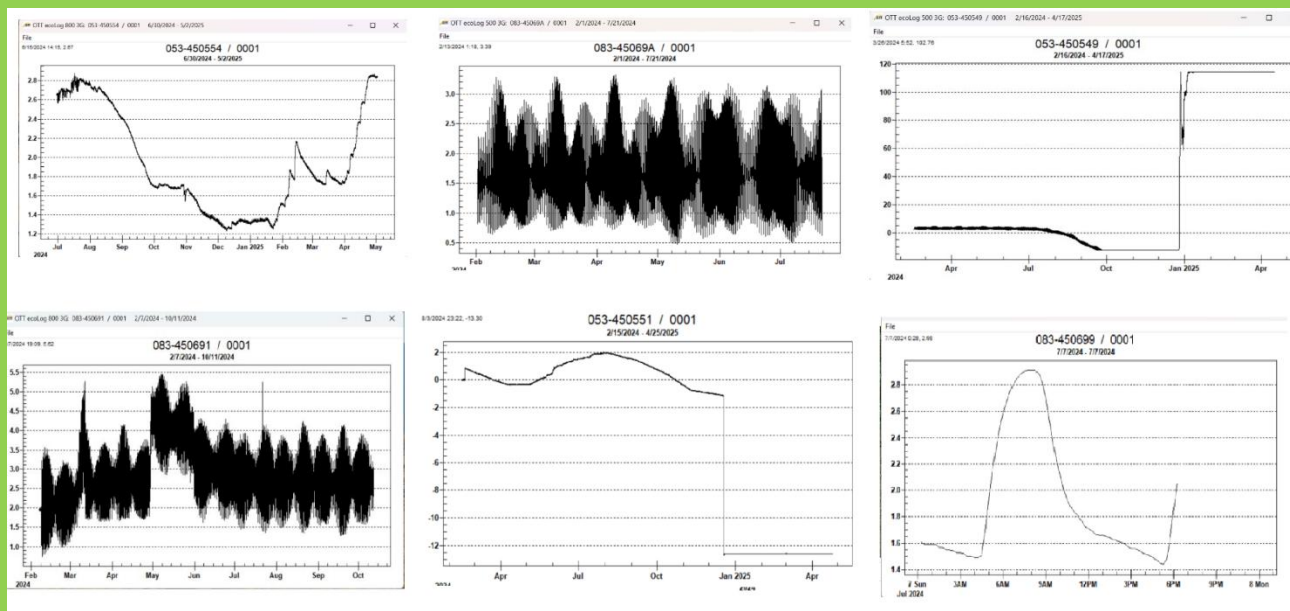

Foto 8: Het verloop van de data waarbij o.a bij het leeglopen van de batterij bij sommige stations een knik registreert (MOW-WLA, 2025)

De verzamelde gegevens van de Ecolog-systemen zullen nog geanalyseerd worden en vergeleken met historische data, om eventuele veranderingen in de waterstanden vast te stellen.

Dataverzameling en -verwerking van de Marowijne-, Lawa- en Tapanahonyrivier

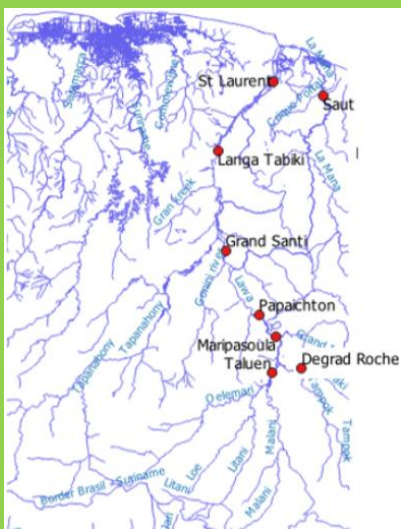

Foto 9: Stations langs de Marowijne rivier (MOW-WLA, 2025)

Sinds de ondertekening van het samenwerkingsakkoord met Frans-Guyana en Brazilië in november 2020, in het kader van het zogenoemde Bio-Plateauproject, worden het Marowijne-stroomgebied en zijn biodiversiteit en watervoorraden gezamenlijk onderzocht. Binnen dit project heeft het Waterplatform van de Landsgrensgebieden in de Amazone (WLA) waardevolle data kunnen verzamelen.

De meetstations in de Marowijne- en Lawarivier zijn door de Franse partners geïnstalleerd. Het station in de Tapanahonyrivier (bij Kio Kondre) is gezamenlijk met WLA geplaatst. Dankzij deze samenwerking beschikt WLA over actuele en betrouwbare data over de waterstanden in het grensoverschrijdende gebied.

Uit de gegevens blijkt dat tijdens elk groot regenseizoen (april–mei) doorgaans hoge waterstanden worden gemeten. Dit patroon was zichtbaar in de jaren 2021, 2022 en 2023. In 2024 was dit echter niet het geval: dat jaar kenmerkte zich door uitzonderlijke droogte in het gebied. Tot en met 30 april 2025 zien we een geleidelijke stijging van de waterstanden, maar er is nog geen sprake van

wateroverlast of overstromingen.

Aangezien het grote regenseizoen in mei nog doorgaat, blijven wij alert. Mocht het waterpeil de kritieke overgangszone bereiken—het niveau waarbij wateroverlast of overstroming dreigt—dan zullen de nodige alarm- en noodmaatregelen tijdig in werking worden gesteld.

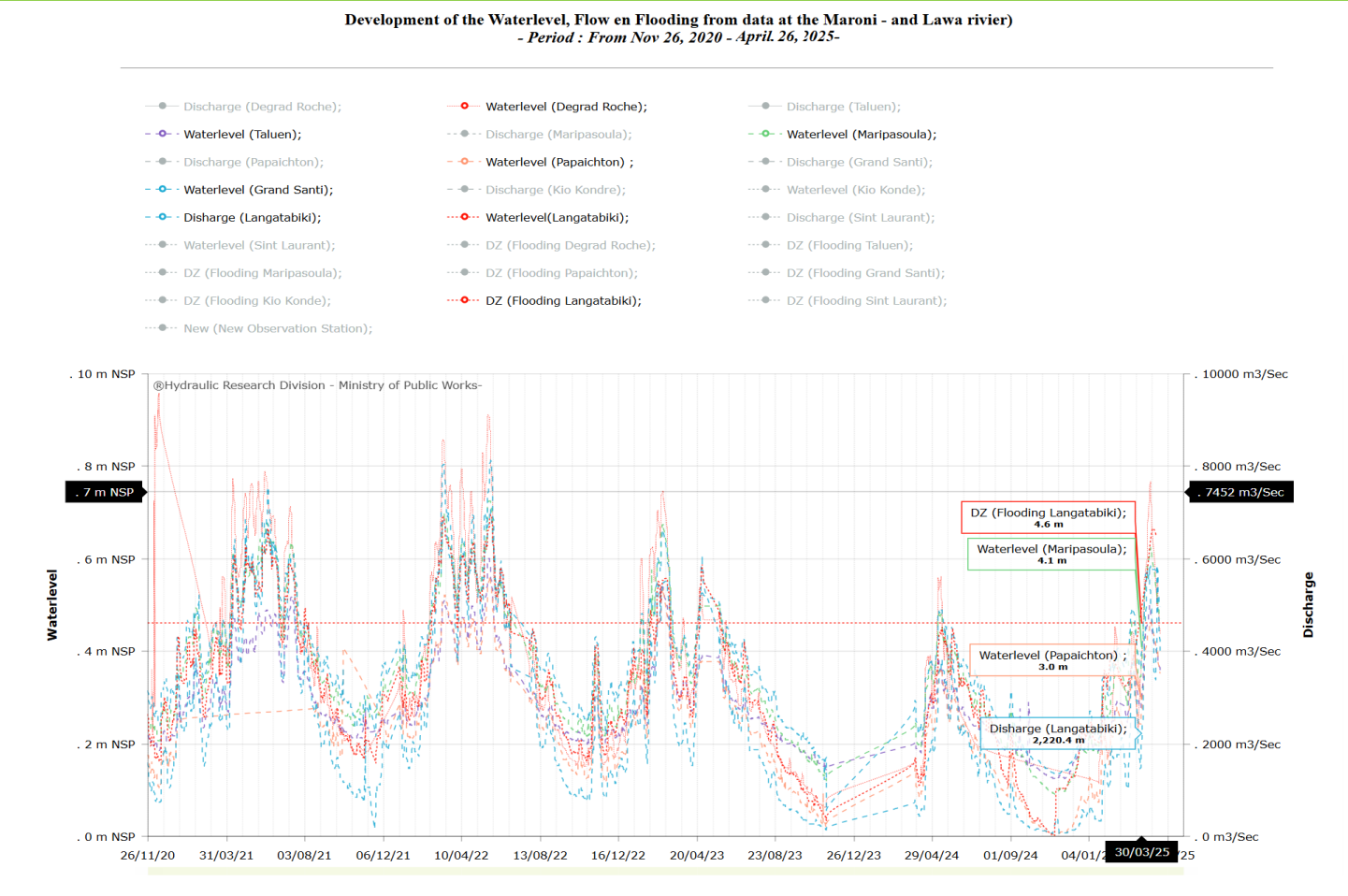

Foto 10: Het verloop van de data gedurende de periode november 2020 tot 30 april 2025 waarbij steeds bij grote regentijden (in mei) er sprake is van wateroverlast m.u.v. 2024 (MOW-WLA, 2025)